

DRUŽINOVÝ

ČAS (OPIS)

Ahoj holky a kluci,

Je tady opravdu sychravý podzim a na tyto deštivé, mlhou zastřené, chladné dny máte tady další číslo Čas(opisu) s pohádkou, kvízem a malováním. Prvníáci poprosí o přečtení (pohádky, ježka, hádanky) rodiče nebo starší sourozence. A kdo to nestihne, nevádí, přečteme si Čas(opis) příští týden v odpolední družince. Děti, těšíme se na vás a aby to tak bylo, musíte se na vycházky a venkovní aktivity dobře oblékat, ať se nenachladíte

Mějte se hezky a pozdravujte rodiče!

Prvníáci a druháci, uvidíme se ve středu a s ostatními dětmi doufáme, že BRZY !!!

Vaše Věra, Martina, Adriana, Kristýna a Jovana

PODZIM

Začátek podzimu je Hezký, zvláště když svítí slunce a začne se listí přebarvovat. Pozdní podzim však bývá někdy uplakaný a mlhavý.

PODZIMNÍ PROCHÁZKA

NAJDI HEZKÝ KASŤAN A DEJ SI HO DO KAPSY

SÁHNI NA VYSOKÝ STROM

MALUJ VĚTVIČKOU

NAPODOB ZVUK V OKOLÍ

POSLOUCHEJ SE ZÁVĚRĚNĚMA DĚJMA

UDĚLEJ SI Z LISTŮ KYTKU

DOTKNI SE TRÁVY

NAJDI KYTKU

UKAŽ NĚCO → červeného → modrého → žlutého → hnědého

→ oranžového → zeleného → černého

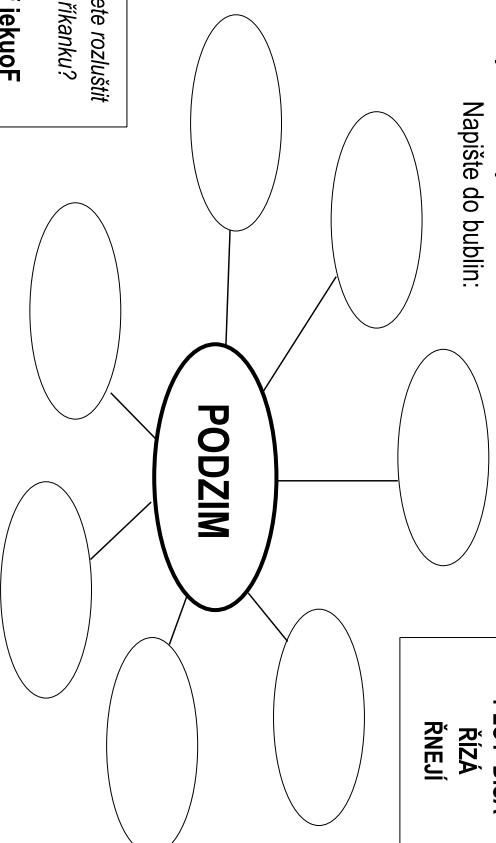

PODZIM

Podzim začíná podzimní rovnodenností 23. září a končí příchodem zimy, 21. prosince.

Co si vybavíte, když se řekne **PODZIM**?
Napište do bublin:

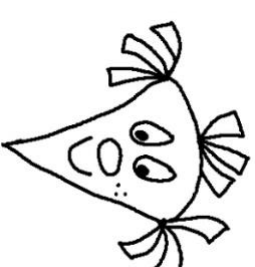

Dokážete přeházet písmenka do slov tak, aby tvořila podzimní měsíce?
**PLOT DISA
ŘIZA
ŘNEJÍ**

Dokážete rozluštit tuto říkanku?
**uof jekuof
kej větříč
im dňohsuk
jednu větv
dňohs.ukčí
mi jednu n
duběvd obe
ou sladké
ěvd ěbo**

PODZIMNÍ
Děti už jdou pouštět draky,
vem si svetr a pojď taky
Vitr fouká víc a více,
brzy vezmem rukavice..

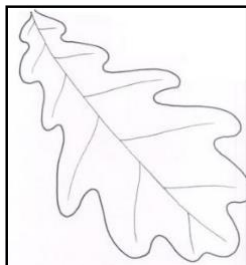
Vybarvěte si draka:

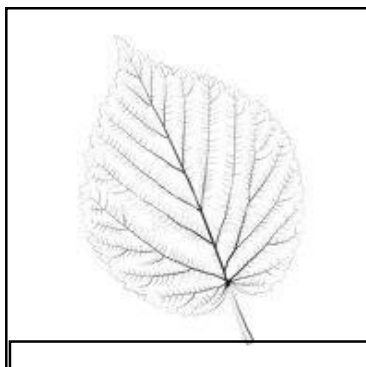
LISTNATÉ STROMY A JEJICH PLODY

Spoj trojici = název stromy – list – plod

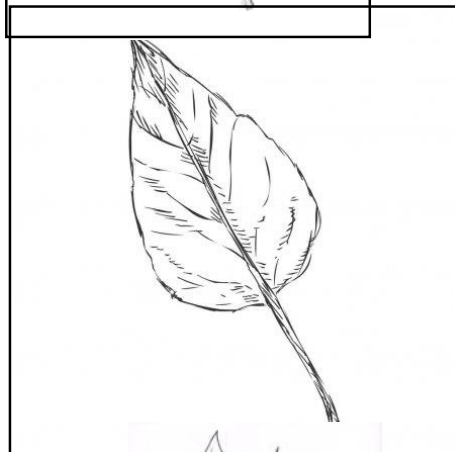
Bříza bělokorá

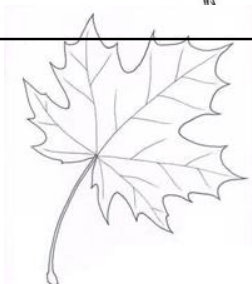
Javor mléč

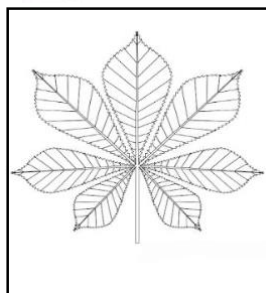
Dub letní

Jírovec maďal

Topol černý

KVÍZ – PRO STARŠÍ DĚTI

Ježka poznáme podle _____. Když ježek zavětrí nebezpečí, naježí bodlinky a _____, co se bude _____. Když se cítí ohrožený, rychle se schoulí do pichlavého _____, ve kterém si schová _____ a čumáček.

K jídlu mají ježci nejradši _____, _____, _____ i _____.

Ježci nemají moc dobrý _____. Zato _____ a _____ mají výborný. Přebývají v jámách _____ křovím, v dírách pod stromy nebo v _____ v hromadách _____.

(text: časopis Vláček)

Nápověda: NOHY, BODLINEK, LESÍCH, SLIMÁKY, POD, UŽOVKY, KLUBÍČKA, ČEKÁ, ZRAK, DÍT, LISTÍ, ŽÍŽALY, ČICH, ZMIJE, SLUCH

Najdeš mezi písmeny ještě další tři zvířata?

Ze které pohádky tuto partu zvířat znáš?

PODZIMNÍ POHÁDKA

SPADLÍSTEK A MALOVÁNEK

Skončily prázdniny, sluníčko začínalo ztrácet svou letní sílu a ve svých postýlkách se začali probouzet skřítkci Spadlístek a Malovánek. Jsou to podzimní skřítkové, kteří zodpovídají za listí stromů. Aby se správně vybarvilo a ve správnou chvíli opadlo.

Spadlístek má pelíšek hluboko u kořenového mízního jezírka. Začátkem září začínou na jeho dno dopadat první kapičky mízy, která se vrací před zimou z větví do jezírka a ten zvuk Spadlístka spolehlivě probudí. Protáhne se, jedním otevřeným očičkem mrkne do jezírka, spokojeně pokývne hlavičkou, že je všechno jak má být a už šplhá nahoru.

„Malovánku, vstávej, už je čas!“ budí cestou svého kamaráda. „To už je zase podzim?“ Malovánkovi se nechce z peřin, ale povinnost, je povinnost. Vyšplhají spolu až do větvi a dají se do práce.

Malovánek je skřítek neposeda, baví ho běhat z místa na místo. Tam namaluje jeden nebo dva lístky na žluto a už peláší jinam. Cestou natírá lístečky jen tak halabala, tu mázne, tam mázne. Tady přidá trochu červené, tam si dá záležet a pak zas chvíli poctivě vybarvuje lístky od kraje do kraje.

„Malovánku, to musíš barvit pokaždé někde jinde?“ Spadlístek za ním nestačí pobíhat a uvolňovat sevření stopek listů. Listí se drží opravdu pevně svých větviček, ale skřítek je na to vybavený kouzelným proutkem. Dotkne se jím pěstičky lístku, ta svůj stisk povolí a už se lísteček klouzavě snáší ze stromu na zem.

„Všechny lístky čekají na barvičky, proto je roznáším všude!“ Přestože odpočatý Malovánek má energie na rozdávání, zpočátku moc práce neudělá, ale naběhá se za celý den až, až! A chudák Spadlístek s ním.

Přejde září, z polí a luk začíná foukat chladný vítr, říjen přejímá svou vládu. Malovánek se už dost nabažil pobíhání a dává se do pořádné práce. Maluje jeden lísteček vedle druhého žlutou barvičkou, sem tam namočí štětec do červené, to

aby byla trochu změna. Spadlístek za ním listům uvolňuje stopky a ty se jako barevné padáčky snášejí k zemi.

„To nám to jde pěkně od ruky“, pochvalují si skřítkci. Pracují neúnavně, a přesto se zdá, že listí neubývá, pořád je ho na stromě spousta.

Kvapem se blíží listopad. Už podle jména měsíce, kdy má být práce hotová a ještě jí tolik zbývá! Malovánek se rozhodne! Vyleze se svými barvičkami na nejvyšší větev, rozmáchne se a vylije celý zbytek žluté na listí najednou. A červeň taky. Najednou je celý strom v barevném kabátku.

„Tys tomu dal! Tohle nestihnu všechno uvolnit! Víš, kolik to dá práce“, spráskne ruce Spadlístek. Ale poradí si! Vyleze za Malovánkem, stoupne si až na vršíček nejvyšší větve a zavolá na vítr, který uhání kolem: „Prosím tě, větříčku, pomoz mi dokončit mou práci, roznes kouzlo z mého proutku ke všem lístečkům, aby mohly ze stromu dolů.“

„Rád, to já rád!“ Vítr nabere hrst Spadlístkova kouzla a fíííí! Rozfouká ho do koruny stromu. Lístky v tom okamžiku mají volné ručky, pouští se jeden za druhým a plachtí dolů k zemi. Malovánek a Spadlístek obejdou ještě naposledy celý strom:

„Tak Malovánku a pro letošek máme hotovo!“

„Máme, Spadlístku, nikde nezůstal jediný neobarvený lísteček a na zemi jsou už také všechny!“ pochvalují si skřítkci a vydají se spokojeně zpátky ke kořenům, aby se uložili zase do příštího podzimu k spánku. Musejí načerpat dost sil. Strom za rok zase o trochu povyroste, vejde se na něj víc listí, takže je čeká i o trochu víc práce. To je úděl skřítků a oni si ani trošku nestěžují. Naopak, svou práci dělají s radostí a spolehlivě.

JEŽEK

CO S NÍM NA PODZIM A V ZIMĚ?

Na podzim se ježci připravují na přezimování. Na hibernaci se musí dostatečně vykrmit, aby zimu v pořádku přežili ve svém pelišku. Pokud nemá ježeček dostatečně vysokou hmotnost, jeho přežití může záviset na lidské pomoci. Když venkovní teplota klesne pod $-6\text{ }^{\circ}\text{C}$, je čas uložit se k zimnímu spánku. Obvykle je to v říjnu nebo listopadu. Ježci se budí většinou až v březnu, i když hibernační období je závislé na výšce teplot.

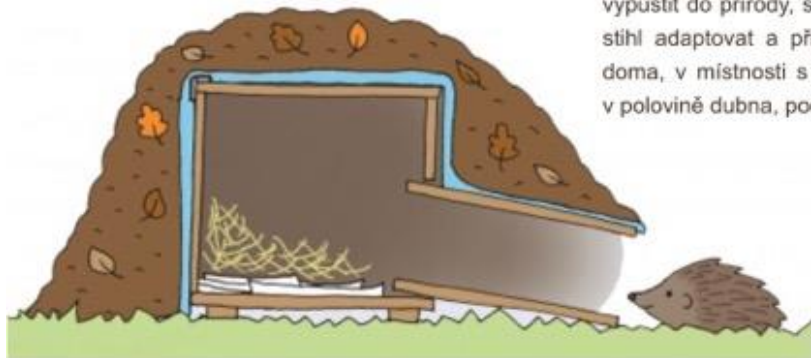

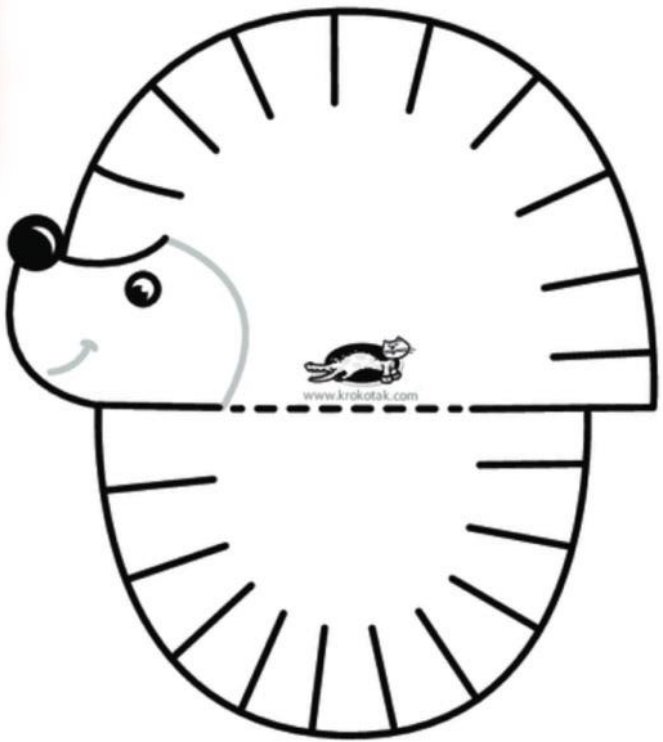
KDYŽ NAJDEME JEŽEČKA

Může se stát, že narazíme na ježka, který potřebuje naši pomoc. Můžeme pomoci, pokud ho najdeme venku během dne nebo během zimy, pokud je zraněný nebo nemocný, dále když je lapen v pasti, je-li to osamělé ježčí mládě a v neposlední řadě pokud jde o jedince s nízkou hmotností v podzimním období. Když se rozhodneme ujmout se ohroženého ježečka, měli bychom mu poskytnout dostatečně velký výběh (kolem 2 m^2) s omyvatelnou podlahou, vystlaný například hoblinami nebo senem.

Vhodné je umístit boudičku na spaní vystlanou senem nebo buničinou. Stěny výběhu musí být vysoké tak, aby ježek nepřelezl, to znamená kolem půl metru. Výběh musí vždy být čistý. Pokud máme ježků více, velikost i množství domečků přizpůsobíme jejich množství. K pití jim postačí voda nebo fenyklový čaj. Ježčí jídelníček by měl být ze tří čtvrtin masitý. Vhodné je syrové hovězí maso, vařené kuřecí maso, kočičí konzervy a na doplnění vařená rýže a těstoviny, syrové vločky, dětské piškoty, tvaroh, strouhaný sýr, jablka či jiné ovoce. Jelikož je ježek noční tvor, krmíme ho nejlépe večer. Pokud je před zimou a plánujeme ježečka vypustit do přírody, spíše mu dopřáváme a pustíme ho co nejdříve, aby se stihl adaptovat a připravit se na zazimování. Je možné ho zazimovat i doma, v místnosti s teplotou kolem $5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Na jaře ho vypustíme přibližně v polovině dubna, podle počasí a nejlépe navečer.

VYROB SI SVĚHO

Pokud žádného ježka nenajdete, když byste chtěli, neoufějte!

Můžete si vyrobit vlastního z papíru a ten ani domeček a starost nepotřebuje.

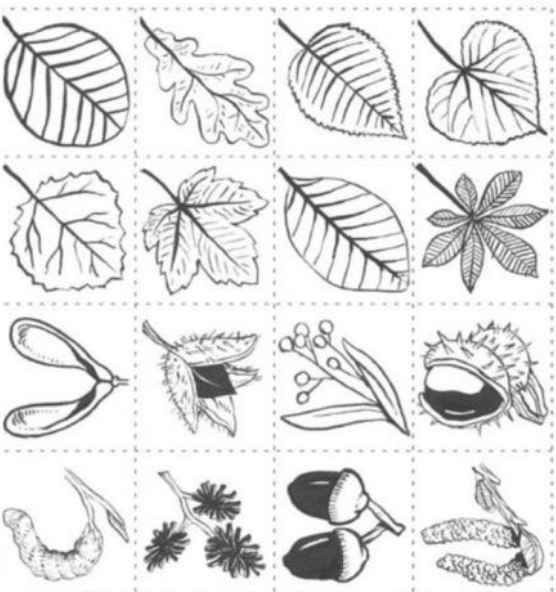
Podlepe tvrdým papírem, vystřihni, vybarvi dle libosti a ježek je na světě.

Poznávání stromů

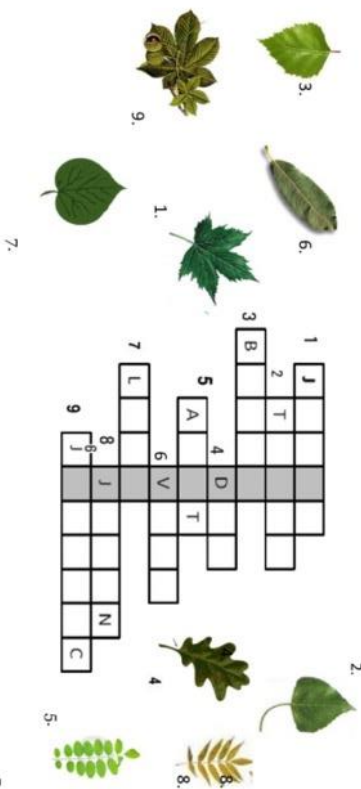
Kartičky vystřihni a přilep k sobě správně název stromu, list a plod.

Jironec madaří
Bříza bělokorá
Topol osika
Dub letní
Lipa srdčitá
Buk lesní
Javor klen
Olše lepkavá

KŘÍŽOVKA

Umíš pojmenovat stromy podle listů?

Tajenka: Listnaté stromy na podzim

2. 2. 2. HÁDANKY? ? ? ? ?

PODZIMNÍ

Kdo bez šišťce a bez barev
obarví nám pestře les?

MIZROZ

Trochu voda, trochu zem,
voří na tě, nechod' sem.

OPYČI

Obouváš je na nožičky,
můžeš s nimi do vodičky.
Kaluže jim nevadí,
nestudí a nechladí.
Kamarádi s deštěkem,
pláštěnkou a dešťníkem.

KAMOTHA

Kdopak klepe na okno,
ale dovnitř nejde?

ŽEŽKA

Nerěknu ti i když vím,
co zem snáší na podzim.

Kokodáková slepička:
země snáší vajíčka!

KOČKA VAVČE

Dva černí berani
venku se prohání.

Jen do sebe růžkem strčí,
hněd z nich voda proudem crčí.

KVAČKI

To je tihai! To je tihai, ach!
Když to musím zvedat na botáči!

OPYČI

Bílá jako mléko je
tichem všechno přikryje
a v tom bílém pytlí ticha
všechno smíchá.

WUWA

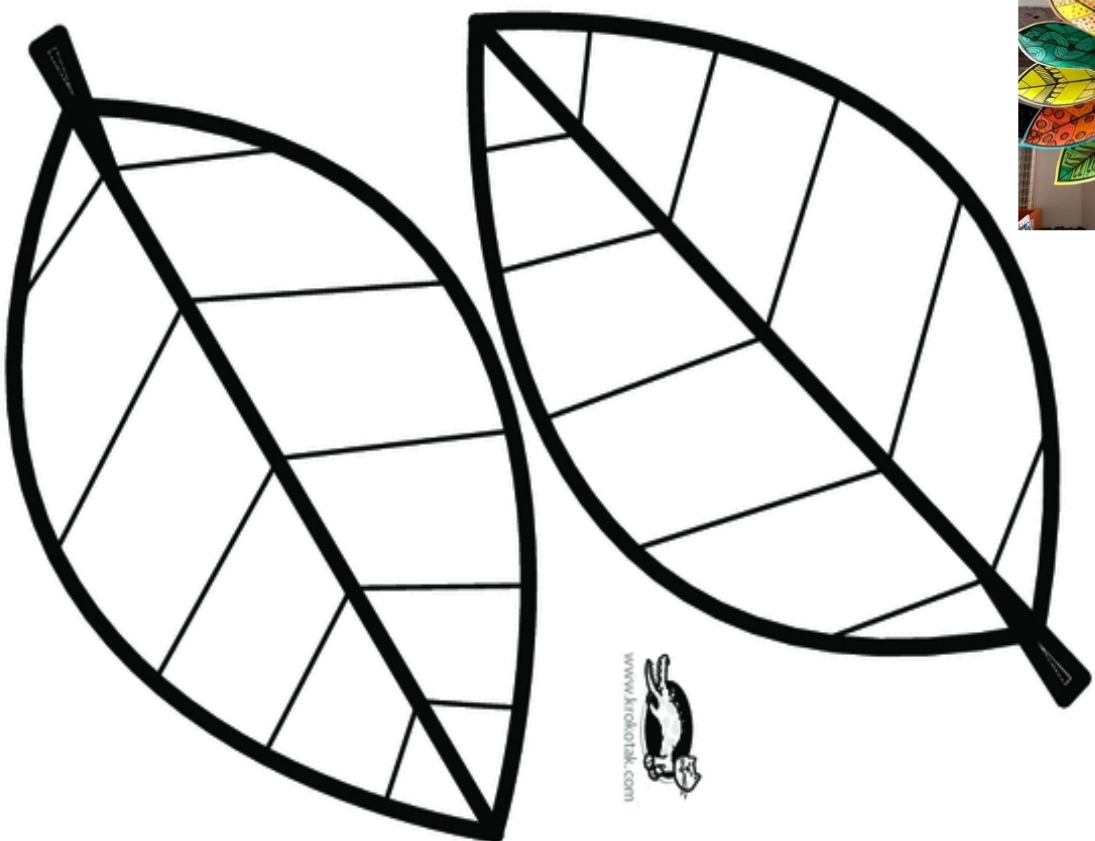

Běží lesem, hupky, dupky,
zášobí se před zimou,
žádnou šišku, ani houbu
její oči nemnou.

MEVERLA

www.krokodak.com

www.krokodak.com

Na procházce po parku nasbírej spadané listí a pokus se vyrobit takovýto obrázek.

Až se sejdeme ve škole přineseš mi ho ukázat.

